

Total No. of Printed Pages—7

3 SEM TDC GEED (CBCS) GE 3 (A/B)

2025

(Nov/Dec)

EDUCATION

(Generic Elective)

Paper : GE-3

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : GE-3 (A)

(Inclusive Education)

1. তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

1×8=8

Answer the following questions :

(a) দৰ্শন-বৈকল্য শিশু কোনবোৰ ?

Who are visually impaired children?

(b) চেবিলেল পাল্টিযুক্ত শিশুৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

Write one characteristic of children with cerebral palsy.

(c) বিশেষ শিক্ষা মানে কি ?

What is meant by special education?

(2)

- (d) ভিন্নমুখী চাহিদায়ুক্ত শিশুৰ শিকন আৰু অংশগ্ৰহণত থকা এটা অন্তৰায় লিখা।

Write one barrier to learning and participation for children with diverse needs.

- (e) RMSAৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of RMSA.

- (f) ১৯৯৫ চনৰ অক্ষম ব্যক্তি আইনৰ এটা দফা উল্লেখ কৰা।
Mention one provision of the Persons with Disabilities (PWD) Act, 1995.

- (g) ভিন্নমুখী চাহিদায়ুক্ত শিশুৰ শিক্ষা আৰু পুনঃসংস্থাপনত সমাজৰ এটা ভূমিকা লিখা।

Write one role of community in education and rehabilitation of children with diverse needs.

- (h) সামাজিকভাৱে সুবিধাবঞ্চিত শিশু কোনবোৰ ?

Who are socially disadvantaged children?

2: চমু টোকা লিখা :

5×4=20

Write short notes on :

- (a) শ্ৰৱণ-বৈকল্য শিশুৰ বৈশিষ্ট্য

Characteristics of children with hearing impairment

- (b) অন্তৰ্ভুক্তিকৰণৰ শ্ৰেণীবিভাজন

Classification of inclusion

- (c) ডাকাৰ কৰ্ম পৰিকাঠামো, ২০০০

Dakar Framework for Action, 2000

26P/286

(Continued)

(3)

- (d) সামাজিকভাৱে সুবিধাবঞ্চিত শিশুৰ শৈক্ষিক সমস্যা
Educational problems of socially disadvantaged children

3. বৌদ্ধিক-বৈকল্য শিশু কোনবোৰ ? বৌদ্ধিক-বৈকল্য শিশুৰ বাবে গ্ৰহণ কৰিবলগীয়া শৈক্ষিক ব্যৱস্থাৱলী আলোচনা কৰা। 3+10=13
Who are intellectually disabled children?
Discuss the educational provisions that can be arranged for the intellectually disabled children.

অথবা / Or

ভিন্নমুখী চাহিদায়ুক্ত শিশু মানে কি ? ভিন্নমুখী চাহিদায়ুক্ত শিশুৰ প্ৰকৃতি বৰ্ণনা কৰা। 3+10=13

Who are children with diverse needs?
Describe the nature of children with diverse needs.

4. অন্তৰ্ভুক্তিকৰণ মানে কি ? অন্তৰ্ভুক্তিকৰণৰ প্ৰকৃতি আৰু গুৰুত্ব আলোচনা কৰা। 1+(5+5)=11

What is meant by inclusion? Discuss the nature and importance of inclusion.

5. ভাৰতীয় পুনঃসংস্থাপন পৰিষদৰ কাৰ্য্যৱলী বৰ্ণনা কৰা। 8
Describe the functions of the Rehabilitation Council of India.

অথবা / Or

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ অক্ষম ব্যক্তি অধিকাৰ চুক্তি, ২০০৬ৰ মূল দফাবোৰ বৰ্ণনা কৰা।

26P/286

(Turn Over)

Describe the major clauses of the United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities, 2006.

6. ভিন্নমুখী চাহিদাযুক্ত শিশুৰ ক্ষেত্ৰত বাল্যীয় ন্যাস আইন, ১৯৯৯ৰ ব্যৱহাৰলী আলোচনা কৰা। 7
Discuss the provisions in the National Trust Act, 1999 for education of the children with diverse needs.
7. পাঠ্যক্ৰম অনুকূলন মানে কি? ভিন্নমুখী চাহিদাযুক্ত শিশুৰ বাবে পাঠ্যক্ৰম অনুকূলনৰ প্ৰয়োজনীয়তা ব্যাখ্যা কৰা। 3+10=13
What is meant by curriculum adaptation? Explain the need of curriculum adaptation for children with diverse needs.

অথবা / Or

- (a) বহু-সাংস্কৃতিক শিক্ষা মানে কি? বহু-সাংস্কৃতিক শিক্ষাৰ জৰিয়তে কেনেকৈ সামাজিক দলীয় অসমতা হ্ৰাস কৰিব পাৰি, আলোচনা কৰা। 2+5=7
What is meant by multicultural education? Discuss how social group inequality can be minimized through multicultural education.
- (b) সামাজিক-সাংস্কৃতিক বৈচিত্ৰ্যৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি বিদ্যালয়ৰ সংগঠন আৰু ব্যৱস্থাপনা কেনেধৰণৰ হ'ব লাগে, আলোচনা কৰা। 6
Discuss the nature of school organization and management that is needed to address socio-cultural diversity.

Paper : GE-3 (B)

(Mental Health Issues)

1. তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া : 1×8=8
Answer the following questions in brief :
- (a) WHOৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি?
What is the full form of WHO?
- (b) মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ জন্মদাতা কোন?
Who was the father of mental hygiene?
- (c) হতাশগ্ৰস্ততাৰ এটা লক্ষণ উল্লেখ কৰা।
Mention one symptom of frustration.
- (d) শিশুপালন অনুশীলন কি?
What is child rearing practice?
- (e) মানসিক স্বাস্থ্য বজাই ৰখাত বিদ্যালয়ৰ এটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।
Mention one function of school in maintaining mental health.
- (f) 'Resilience' শব্দটো কোন ভাষাৰ পৰা অনা হৈছে?
From which language is the word 'resilience' derived?
- (g) কৃতজ্ঞতাৰ সংজ্ঞা লিখা।
Define gratitude.
- (h) স্বাস্থ্যৰ এটা যোগিক দিশ লিখা।
Write one Yogic perspective of health.

(6)

2. চমু টোকা লিখা :

4×5=20

Write short notes on :

(a) মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ নীতি

Principles of mental hygiene

(b) সমাযোজন আৰু অপ-সমাযোজনৰ পাৰ্থক্য

Difference between adjustment and maladjustment

(c) ব্যক্তিত্ব বিকাশ আৰু বিদ্যালয়

Personality development and school

(d) ক্ষমাদানৰ উপায়সমূহ

Ways and means of forgiveness

(e) শাৰীৰিক স্বাস্থ্যৰ বাবে যোগৰ প্ৰয়োজনীয়তা

Need of Yoga for physical health

3. মানসিক স্বাস্থ্য কি? মানসিকভাৱে স্বাস্থ্যৱান ব্যক্তি এজনৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ লিখা। মানসিক স্বাস্থ্য আৰু স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ বিকাশৰ ইতিহাস বৰ্ণনা কৰা।

1+4+5=10

What is mental health? Write the criteria of a mentally healthy individual. Describe the history of development of mental health and hygiene.

4. সংঘাত কি? ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি? সংঘাতৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

1+4+6=11

What is conflict? What are its characteristics? Discuss the causes of conflict.

26P/286

(Continued)

(7)

অথবা / Or

সমাযোজন কি? সমাযোজনৰ প্ৰক্ৰিয়া ব্যাখ্যা কৰা।

3+8=11

What is adjustment? Explain the process of adjustment.

5. বিদ্যালয়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মানসিক স্বাস্থ্য ৰক্ষাৰ বাবে ল'বলগীয়া ব্যৱস্থাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

10

Explain the provisions to safeguard students' mental health at school.

6. সহমৰ্মিতাৰ সংজ্ঞা দিয়া। সহমৰ্মিতা গুণৰ অধিকাৰী ব্যক্তিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা। সহমৰ্মিতা উন্নয়নৰ উপায়সমূহ কি কি?

1+4+5=10

Define empathy. Write the characteristics of empathetic person. What are the ways to improve empathy?

7. মানসিক স্বাস্থ্য ৰক্ষাৰ বাবে প্ৰাণায়াম আৰু ধ্যানৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

11

Discuss the importance of Pranayama and meditation in maintaining mental health.

অথবা / Or

যোগৰ লক্ষ্যসমূহ কি কি? ব্যক্তিত্বৰ বিকাশৰ এক বৈজ্ঞানিক পদ্ধতি হিচাপে যোগৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

4+7=11

What are the aims of Yoga? Discuss Yoga as a scientific method of development of personality.

★★★

3 SEM TDC GEED (CBCS)
GE 3 (A/B)

26P—5000/286